



ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК

СЛУЖБЕНИ ЛИСТ МИНИСТАРСТВА УНУТРАШЊИХ ДЕЛА

„ПОЛИЦИЈСКИ ГЛАСНИК“ излази једанпут, а према потреби и више пута недељно. Претплата се полаже у напред, и то најмање за пола године код свију полицијских власти и износи: 20 динара на годину за државна и општинска надлештва, а за све друге претплатнике у опште 12 динара годишње. За иностранство: годишње 24, полугодишње 12 динара у злату. Поједини бројеви „Полицијског Гласника“ не продају се. Рукописи се не враћају.

СЛУЖБЕНИ ДЕО

Указом Његовога Величанства Краља Петра I., на предлог Министра унутрашњих дела, а на основу члана 34. закона о пословном реду у Државном Савету, одобрено је решење Државног Савета од 9. септембра 1906. год. Бр. 5844, донето на основу тачке 9. члана 144. Устава земаљског, које гласи:

да се Димитрије Митрашин, практикант овд., родом из Вршца у Аустро-Угарској и тамошњи поданик, по молби својој прими у српско поданство изузетно од § 44. грађанског закона, пошто је поднео уредан отпуст из свог досадањег поданства.

Из канцеларије Министарства унутрашњих дела. 19. септембра 1906. г. у Београду.

КРЕТАЊЕ КРИМИНАЛИТЕТА у месецу августу 1906. год.

Према званичним извештајима окружних начелстава и Управе града Београда, у току месеца августа извршено је у Србији:

1. Убивстава	46
2. Детоубивстава	1
3. Нехотичних убивстава	4
4. Покушаја убивстава	32
5. Разбојништва	14
6. Силовања	1
7. Тешких телесних повреда	19
8. Паљевина	51
9. Опасних крађа	98
10. Злонамерних попиштаја туђих ствари	15

Од изложених дела пронађено је:

Убивстава	45	или	97.8%
Детоубивстава	1	»	100 %
Нехотичних убивстава	4	»	100 %
Покушаја убивстава	30	»	93.7%
Разбојништва	10	»	71 %
Силовања	1	»	100 %
Тешких телесних повреда	19	»	100 %
Паљевина	6	»	11.7%

Опасних крађа 24 или 24.5%
Злонамерних попиштаја туђих ствари 2 или 13 %

Највећи број убивстава извршен је помоћу *ватреног оружја* (25), затим помоћу *оштрог* (13), помоћу *тупог* (6), и *задављивањем* (2).

Узроци са којих су ова убивства извршена леже: у *освети* за 17 случајева, у *међусобној свађи* за 13, у *домаћој распри* за 4, у *вршењу званичне дужности* за 3, у *нужној одбрани* за 2, у *неморалним побудама* за 1 и у *користољубљу* за 1 случај. За осталих пет случајева узроци су непознати.

Посматрана према местима у којима су извршена изложена убивства јављају се: у срезу *ужичком* 6,¹⁾ у срезу *пчињском* 3,²⁾ у срезу *посаво-тамнавском* 3, у срезу *јабланичком* 2 (1 непронађено), у срезу *бањском* 2, у срезу *качерском* 2, у срезу *лепеничком* 2, у срезу *орашком* 2 и по 1 у срезовима: *врачарском*, *колубарском* округа *ваљевског*, *оба јасеничка*, *поречком* *расинском*, *деспотовачком*, *ресавском*, *левачком*, *параћинском*, *мачванском*, *пожаревачком*, *голубачком*, *хомољском*, *таковском*, *подунавском*, *моравском* округа *нишког*, *бољевачком*, *добричком*, *косаничком*, *црногорском*, *моравичком*,³⁾ *нишком* и у *вароши Пожаревцу*.

Детоубиство је извршено у срезу *тамнавском*.

Нехотична убивства извршена су у срезовима: *крагујевачком*, *голубачком*, *добричком* и *драгачевском*.

Покушаја убивстава било је: у срезу *грожанском* 2, у срезу *посавском* округа *београдског* 2, у срезу *параћинском* 2, у срезу *орашком* 2, у срезу *добричком* 2,

у срезу *моравичком* 2, у срезу *млавском* 2, и по 1 у срезовима: *колубарском* округа *београдског*, *подгорском*, *масуричком*, *неготинском*, *трстеничком*, *расинском*, *деспотовачком*, *нишком*, *јадранском*, *пожаревачком*, *моравском* окр. *пожаревачком*, *љубињском*, *подунавском* (непронађено), *бољевачком*, *зајечарском*, *прокупачком*, *студеничком* и *трнавском* (непронађено).

Највећи број ових дела извршен је у *међусобној свађи* и *освети*.

Разбојништва су извршена: у срезу *пчињском* 2, (1 непронађено), у срезу *трнавском* 2 (1 непронађено), и по 1 у срезовима: *гружанском* *поречком* (непронађено), *беличком*, *моравском* окр. *нишког*, *сврљишком*, *рађевском*, *пожаревачком* (непронађено), *јасеничком* округа *смедеревског*, *прокупачком* и у *вароши Београду*.

Силовање је извршено у срезу *рамском*.

Тешке телесне повреде извршене су: у срезу *колубарском* окр. *београдског* 2, у срезу *грожанском* 2, у срезу *космајском* 2 и по 1 у срезовима: *врачарском*, *колубарском* окр. *ваљевског*, *ресавском*, *рађевском*, *поцерском*, *мачванском* *азбуковачком*, *пожаревачком*, *млавском*, *љубињском*, *орашком*, *прокупачком* и *студеничком*.

Паљевине су извршене: у срезу *звишком* 4, у срезу *брзопаданачком* 3, у срезу *мачванском* 3, у срезу *подунавском* 3 (1 пронађена), у срезу *орашком* 3, у срезу *колубарском* округа *београдског* 2, у срезу *кључком* 2, у срезу *расинском* 2 (1 пронађена), у срезу *деспотовачком* 2 (1 пронађена), у срезу *нишавском* 2, у срезу *алексиначком* 2, у срезу *хомољском* 2, у срезу *добричком* 2 и по 1 у срезовима: *посавском* округа *ваљевског*, *јабланичком*, *неготинском*, *поречком*, *ражањском*, *левачком* (пронађена), *бањском* (пронађена), *нишком*, *сврљишком* (пронађена), *лужничком*, *јадранском*, *моравском* округа *пожаревачком*, *рамском*, *голубачком*, *заглавском*, *зајечарском*, *прокупачком*, *пожешком* и *драгачевском*.

Вредност ових паљевина износи око 12.500 динара.

¹⁾ Сва ова убивства извршио је из освете Витор Николић из Гостинице, који је раније био осуђен на 20 година робије због убивства и са осуде пуштен 27. маја прошле године.

²⁾ Једно од ових убивстава извршили су Арнаути са карауле „Колиште“ (Турека) над Борђем Јовићем, нашим пограничним стражаром.

³⁾ Три турска аскера са карауле „Тисавица“ ранили су 13. пр. месеца Драгутина Стаменића, из Кушића, од које је ране Драгутин умро.

Опасне крађе извршене су: у Београду 8 (1 пронађена), у срезу нишавском 5 (2 пронађене), у срезу гужанском 4 (2 пронађене), у срезу левачком 4 (1 пронађена), у срезу лужничком 4 (1 пронађена), у срезу хомољском 4, у срезу моравичком 4, у срезу поречком 3 (1 пронађена), у срезу мачванском 3, у срезу пожаревачком 3, у срезу млавском 3, у срезу златиборском 3, у срезу брзопаланачком 2, у срезу трстеничком 2 (1 пронађена), у срезу беличком 2 (обе пронађене), у срезу темнићском 2, у срезу голубачком 2, у срезу орашком 2 (1 пронађена), у срезу заглавском 2, у срезу бољевачком 2, у срезу зајечарском 2 (1 пронађена), у срезу косаничком 2, у срезу рачанском 2, у срезу пожешком 2, у срезу трнавском 2 (1 пронађена) и по 1 у срезовима: космајском (пронађена), врачарском, посавском округа ваљевског (пронађена), пчињском, власотиначком (пронађена), лепеничком, крајинском, копаоничком, жупском (пронађена), расинском (пронађена), алексиначком, моравском округа нишког (пронађена), нишком, азбуковачком, моравском округа пожаревачког, рамском, таковском (пронађена), подунавском, црногорском, жичком (пронађена),

студеничком и у варошима: Нишу (пронађена), Шапцу и Пожаревцу (пронађена). Вредност свих ових крађа износи око **17.600** динара.

Злонамерних поништаја туђих ствари било је: у срезу брзопаланачком 2, у срезу трстеничком 2, у срезу јадранском 2, у срезу качерском 2 и по 1 у срезовима: посавском окр. ваљевског, неготинском (пронађен), ражањском, парашинском (пронађен), сврљишком, жичком и дргачевском.

Вредност уништених ствари износи око **2.000** динара.

Поред изложених дела у току месеца августа извршено је у Србији још и **9 самоубиства**, и то у овим срезовима: космајском, колубарском окр. београдског, пчињском, поречком, ресавском, млавском, зајечарском, ариљском и у вароши Пироту.

Ова самоубиства извршена су: *вешањем* 7 и *ватреним оружјем* 2, а узроци њиховом извршењу леже: у *страху од казне* за 1 случај и у *дугој болести* за 1 случај. За осталих 7 случајева узроци су непознати.

Општи преглед до сада изложених дела овакав је:

Текући број	О К Р У З И	УБИСТВА											
		Убиства	Детубиства	Нехотица убиства	Покушаји убиства	Разбојништва	Словачка	Тешке телесне повреде	Палејине	Опасне крађе	Злонамерни поништаја туђих ствари	Самоубиства	Покушаји самоубиства
1	Округ београдски	1	—	—	5	—	—	7	2	2	—	2	—
2	« ваљевски	1	1	—	1	—	—	1	1	1	1	—	—
3	« врањски	5	—	—	1	2	—	—	1	2	—	1	—
4	« крагујевачки	3	—	1	—	1	—	—	—	5	—	—	—
5	« крајински	1	—	—	1	1	—	—	7	6	3	1	—
6	« крушевачки	1	—	—	2	—	—	—	3	5	3	—	—
7	« моравски	4	—	—	3	1	—	1	3	8	1	1	—
8	« нишки	3	—	—	1	2	—	—	5	4	1	—	—
9	« пиротски	—	—	—	—	—	—	—	3	9	—	1	—
10	« подрински	4	—	—	1	1	—	4	4	5	2	—	—
11	« пожаревачки	4	—	1	4	1	1	2	9	15	—	1	—
12	« руднички	3	—	—	1	—	—	1	—	1	2	—	—
13	« смедеревски	4	—	—	3	1	—	1	6	3	—	—	—
14	« тимочки	1	—	1	2	—	—	—	2	6	—	1	—
15	« топлички	2	—	—	3	1	—	1	3	2	—	—	—
16	« ужички	7	—	—	—	—	—	—	1	8	—	1	—
17	« чачански	2	—	1	4	2	—	1	1	8	2	—	—
18	Управа града Београда	—	—	—	—	1	—	—	—	8	—	—	—
	Свега:	46	1	4	32	14	1	19	15	98	15	9	—

Из канцеларије Антропометријско - Полицијског одељења Министарства Унутрашњих Дела, 25. септембра 1906. год. АБр. 938. у Београду.

СТРУЧНИ ДЕО

СМРТНЕ И ТЕЛЕСНЕ КАЗНЕ по старом српском законодавству

(СВРШЕТАК)

Чл. 34. Ко би работио у дан свечани или орао воловима, да му се волови убију

и кнежина их поједе. Но оставимо омање свеце да се сиротама и сирочадма и безвоницима (који волова немају) сору њихове баштине.

Чл. 35. Којему би сељанину остала земља не узорана а волове има, глоба као и ово горња (чл. 35); а ако је сирота, да плати кнез од оне кнежине глобе 4

барјела вина,¹⁾ да вас Грбаљ (то јест домаћини) попије, за то, што није сироте надгледао.

Чл. 41. Који би сељанин хотице или нехотице похарао рте или воћку или усев другоме с којом му драго живином да плати штету по цену од два човека.

Чл. 42. Који би Грбљанин Грбљанина изван свога моста речима наружио или ударио или ранио да плати двоструку глобу по мери забележеној у првим осудама.

Чл. 44. Сваки Грбљанин, кад из куће крене и макар где пође без оружја из дома да му се оружје прода и кнежина попије.

Чл. 48. Који би почео кидати грожђе прије малог Госпођина дне, да му се грожђе раздели сиромасима од села, а ако вино, да се попије.

Чл. 49. Који би продао баштину јабанцу, а не би хтео Грбљанину, да му ухваћени новац изједе и попије кнежина.

Чл. 54. Ко уграби девојку без договора очина или мајчина, или ако није девојка с дјетињем у договору, да плати кнежини глобе 50 цекина.

Чл. 57. Која страна не буде задовољена од пресуде добрих људи, да плати глобе 12 цекина кнежини.

Чл. 58. Кад би се човек заклео по начину како смо осудили, да није дужан, а после нашло би се писмо или чиста сведоџба, да плати самоседмо²⁾ као лупеж, а као кривоклетник свему Грбљу 4 барјела вина.

Чл. 65. Који би се детињ оженио против воље очине и материне, да буде лишен имања, ван да би се покајао, тражио опроштење и добио родитељски благослов.

Чл. 66. Која би девојка одрекла венчати младића, за којег су је родитељи верили, да се не само бестидна него и непоштена међу другарицама и у народу сматра.

Чл. 68. Која се жена или девојка не би уклонила мушкој глави с пута, и то с леве стране да се обличи грдним укуром пред народом.

Чл. 69. Кад женска глава преде कुдељу и тек упази мушку главу, ако је не извади, и не поклони се, или ако му се не уклони с очи, исто као и ови горњи (чл. 68).

Чл. 75. Који би се Грбљанин одрекао кумства мокрога (крштенога) да плати глобе Грбљу 50 цекина као одметник Бога и Светога Јована.

Чл. 77. Који не би позвао у сватове, кад жени сина, од своје својте, како је адет земаљски, да плати глобе кнежини 12 цекина.

Чл. 78. Ако би се нашло живо копице, који га не би сачувао, док се види чије је, да плати Грбљу 12 цекина глобе; а

¹⁾ Барјел или барило, мера за вино износи 48 ока.

²⁾ Израз *самоседми* налази се и у Душановом законнику у чл. 30, 93, 102, 143, 187 и 200, Mon. Serbica стр. 157, и 173. Значи да плати седам пута онолико. Овај члан Грбљскога Законика сличан је по смислу с чл. 143. Душанова Законика.

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

ако се не обазна чије је, да иде дете у млад.

Чл. 79. Која би жена или девојка удавила дете или га отровала у утроби, да плати Грбљу глобе за по мртве главе (то јест 60 цекина).

Чл. 81. Који би се поп олијенио а не прискочио у муци свакој кући од своје инорије (жупе) да му све село оне године нема дати никака бира.

Чл. 84. Који кметић не би предавао праву половицу господару, да му се узме кућа и земља из рука, и другоме да се преда, и као неверник да плати глобе 12 цекина.

Чл. 85. Који би домаћин зашио (занекао) надницу тежачку, а очитовало би се да плати самоседмо и глобу кнежини 4 цекина.

Чл. 86. Кад село нареди да се не сече гора, и који би ово преступио без договора целога села да плати као лупеж самоседмо.

Чл. 87. Ливада или друго какво место за пасиште, кад село забрани, који би се усудио да угна своје живо, да му се закоље, ако је говече или брав, и село изеде, а ако је коњ, да плати глобе 6 цекина.

Чл. 88. Које би село пустило извањске стове на зимницу, све оно што би се ухватило од травнине, да се да у цркву онога села.

Чл. 89. Који би се Грбљанин изван свога места и у туђој крајини опио преко начина, да му кнежина прода оружје и попије.

Чл. 90. Који би Грбљанин Грбљанина издао непријатељу за мито или за атар, да му Грбаљ све што има изе и попије.

Чл. 91. Који би зборио зло за попом или кнезом без разлога, да плати Грбљу глобе 12 цекина и да пред народом три пута ште опростење на голим коленима.

Чл. 104. Који би човек умирао од ране и оставио би на онога, кога је ранио, крв, да га могу његови осветити; ма ако при часу смрти опрости, који би се нашао и осветио га, да плати глобе за мртву главу, то јест 120 цекина.

Чл. 105. Који не би испунио тестамент својега оца или матере по смрти 40 даном, да се одлучи од цркве и из брацке, докле год га не испуни.

Чл. 109. Који би човек или жена опсовао коме закон или веру или пост и овим подобно, да му Грбаљ све што има изе и попије и да никад у скупштини брацкој не седи.

Чл. 111. Који би детић или девојка продали што из куће кријући од оца и матере, да их отац на скупштини сеоцкој обличи и ишчабу чибуком.

Чл. 112. Који би Грбљанин купио украдену работу од детета или жене, да поврати купљену робу а да плати кнежини самоседмо, колико је оно ваљало, што је купио.

Чл. 113. Који би Грбљанин у путу задео од збиља или од шале туђу жену или девојку, да плати као преступник љуцкате глобе, свему Грбљу 4 баријела вина.

Чл. 115. Који би човек приметно кавгу у којој му драго скупштини и састанку

без потребе, да плати глобе 12 цекина кнежини, и да не може више никад носити.

Чл. 117. Ако се догоди кад год у селу да туђинци лупежи напану на чију кућу. да сваки, ко чује, скочи; а ако би лупежи покрали кућу и бежали, да сваки који се намери, трчи за њима у потеру, и који не би хтео, а могао глоба као и под чл. 116.

Чл. 118. Који би сељанин нотњо изметнуо пушку без потребе ничесове, да плати селу глобе 12 цекина.

Цео овај Грбљански Законик штампао је Вук витез Врчевић први пут 1851, а прештампала га је дубровачка књижарница Д. Претнера у књизи: „Разни чланци“ год. 1891.

Напомена. На страни 226. трећи стубац, где сам помену случајеве у којима Душанов Законик досуђује казну спаљивања треба поменути још и чл. 168. и 169, који гласе:

Чл. 168. Златара у жупи и у земљи царства ми нигде да не буде, осим по трговима где је царство поставило динаре ковати.

Чл. 169. А ако ли се нађе изван градова и тргова царства мојега у којем селу, село да се распе (расели) а златар спади. Ако ли се пак нађе златар у граду да кује динаре тајно, златар да се спади, а глобу да плати град онолику, колику одреди цар.

Миленко Вукчевић.

ПОЈАМ, ПРАВО И ПОДЕЛА ПОЛИЦИЈЕ

Louis Lépine

Полиција је она јавна власт, која се стара о одржању јавног реда, сигурности лица и заштити имовине.

Све мере, сви акти који служе овим великим интересима; који задовољавају ову прву потребу човека у уређеном друштву, спадају самим тим у област полицијских атрибуција.

Испитаћемо укратко: не да ли постоји полицијско право које би ову моћ озаконјавало, већ његов основ, карактер и границе. Излази из самог појма о полицији и њене дефиниције да једна, животу социјалном неопходно потребна институција; да једна власт, која обезбеђује слободно вршење свију осталих власти, мора имати свога ослонца у извесном праву. Друштву се не може одрећи право на одбрану од опасности, које му прете и с поља и изнутра, јер је ово његова прва дужност. Полицијско право произлази, дакле, из права друштва на егзистенцију. Оно има свој основ у друштвеном уговору, хоћемо рећи у конституцији друштва; оно је с њом заједно постало, и трајаће докле год она постоја. Нема права које би друштву било корисније и неопходније од полицијског права.

Општи карактер полицијског права огледа се у његовом вршењу помоћу *принуде*. Веома су разни облици у којима се

ова принуда јавља: или орган полицијски прети казном нарушиоцима полицијских прописа, санкционишући ову претњу извођењем преступника пред суд; или противстаје силом нарушиоцима јавног реда, или најзад, нарочито у изненадним и опште опасним догађајима, ограничава тренутно право појединаца у општем интересу.

Што се тиче граница полицијског права, њихово одређивање, ма колико изгледало лако у теорији с погледом на дефиницију полиције, у пракси наилази на велике тешкоће. Према времену и месту, а с обзиром и на прогрес науке и индустрије, увећавање материјалног благостања, политичке промене и трансформације обичаја и морала, које се јављају као последице цивилизације; једном речи: с обзиром на модификације друштвеног стања, увећава се или смањује и поље полицијског делања. Може се у опште рећи, да акцији полиције има места у свима оним случајевима, у којима су у питању *јавни ред, т. ј. сигурност државе, спокојство места, сигурност, сопственост и здравље становника.*

Прописи полицијски, без обзира на њихов наслов: уредбе, правила, наредбе и т. д. нормална су форма, у којој се врши полицијско право. Мало доцније, међутим, видећемо, да сем овог *писаног* полицијског права, за извесне прилике постоји и једно *неписано* које, као и прво, има свој основ у нужној одбрани друштва.

Без обзира на категорију којој припадају, и власт која их издаје, прописи полицијски имају санкцију само онда ако су *легални*, а њихова легалност зависи од општих услова, које ћемо укратко изложити.

Један од првих услова за санкцију полицијских прописа лежи у надлежности власти која их издаје, како у погледу *предмета* (*ratione materiae*), тако и у погледу *места* (*ratione loci*). Прописи који се јављају као последица узурпације власти, или су резултат конфузије атрибуција, без санкције су. Ово исто вреди и за прописе, који су у *противречности са позитивним законима*, или којима не достају *битне формалности: аутентис, датум, обзнана* и т. д. или којима се најзад *без потребе вређају приватна права појединаца*. За последњи случај потребно је једно објашњење. Излази на први поглед, да је у суштини полицијско право, да у извесној мери, а у име општег интереса ограничава право појединаца. „Тешко је замислити, вели *Morgand*, једну полицијску наредбу, која не би имала за последицу атентат на индивидуална права. Ови атентати *леgitимни* су само у толико, у колико су *диктовани општим интересима и потпуно сразмерни потребама ради којих се издају.*“

Постоји још један узрок због кога се може одрећи санкција полицијским прописима, а то је *злоупотреба власти*.

Видели смо, да је полицијско право у сталном конфликту са индивидуалним правом, и да је законито само онда ако се врши у општем интересу. Излази само по себи, да се мора одрећи санкција свима

оним полицијским прописима, у којима би се општи интерес лажно истицао, или чији су творци били руковођени задњим намерама: да прописима, о којима је реч, користе појединцу или категорији појединаца, или да остваре извесне своје личне жеље и т. д.

Прописи полицијски прави су локални закони, који имају вредности све дотле, док их надлежна власт не поништи, или док се другим, новим не замене. Настаје питање: какву вредност имају они прописи, који су незаконити? Изјављујемо одмах да они, у колико нису уништени, задржавају провизорно своју извршну силу, саобразно правилу по коме су акти јавне власти провизорно извршни.

Две су власти: Касациони Суд и Државни Савет, које су позване да у последњем степену цене *легалитет* полицијских прописа. Ова двогуба надлежност логична је и нормална последица принципа поделе власти и узајамне независности судског и административног правосуђа. Разуме се да ове, по природи својој тако различне власти, могу донети и две различне одлуке о једном истом полицијском пропису. Ова контрадикција може се објаснити несавршеношћу људске природе, која не допушта свима судијама, да са истом сигурношћу разликују истину, и која се, у извесним случајевима, може оправдати и мотивима права. Претпоставимо, да је Државни Савет примио жалбу, мотивисану *злоупотребом власти*. Мотив овај може као што смо видели, послужити као повод за уништење дотичног прописа, али никако не може бити разлог за касирање пресуде, засноване на овом пропису, пошто принцип поделе власти забрањује судији да истражује тајне побуде, које су руководиле административну власт на издавање овог прописа. Према овоме, ништа не стоји на путу суду, да одобри пресуду, засновану на извесном полицијском пропису, који би од Државног Савета био поништен услед злоупотребе власти.

Противно овом има један случај у коме полицијски прописи, признати за законите од Државног Савета, не могу добити казнену санкцију пред судом. То је случај, у коме највиши суд не признаје овим прописима карактер полицијских прописа; то су, дакле, обични административни прописи, који су лажно квалификовани као полицијски, и који, по правилу, не могу бити санкционисани казном.

Изази из свега, што смо до сад казали о полицијским прописима, да њихова повреда неће бити казнима, ако им не достаје ма и један од бројаних услова: *надлежност власти која их је издала, сагласност са позитивним законима, одсуство битних формалности*: потпис, датум, обзнана и т. д. или, најзад, *ако сам предмет који обухватају не припада области полиције*. Али, чим је све ово испуњено, судија нема права да цени корисност и целисходност издатог полицијског прописа; нега се апсолутно не тиче да ли се овим прописом постиже намеравани циљ; да ли он одговара ономе чему је намењен; да ли је услед неупо-

требе већ застарео и, као такав, дошао у противност са измењеним месним обичајима; све ово нега се апсолутно ништа не тиче, јер он само има да примени казну. Право полиције, вршено у границама закона, измиче, дакле, контроли суда.

И ако Државни Савет или виша претпостављена власт могу уништити новоиздани полицијски пропис; и ако му судија може одрећи казнену санкцију, ипак остаје једна ствар, коју нико други не може извршити сем творца овог прописа, а то је: *његово реформисање*.

* * *

Поменули смо већ, да сем писаног полицијског права, постоји још и једно неписано, за чије вршење нису потребни никакви прописи. Ма колико изгледало сумњиво, ипак је неоспорно да и ово друго право постоји. Употреба његова јавља се, на првом месту, код мера које се предузимљу да би се парирали изненадни опасни догађаји, као и у борби противу природних сила: ватре, воде, ваздуха и т. д. У свима овим случајевима полицијски ће орган, према приликама, употребити најгоднија и најпрактичарија средства, па ако је потребно и силу, да би одржао ред, заштитио јавну сигурност и савладао отпор, без обзира да ли ће за сва ова средства имати ослободу позитивним законима, и да ли ће повредити приватне интересе. Једина граница која би се у свима овим приликама могла поставити његовој иницијативи, то је, да његова акција буде сразмерна постигнутом циљу.

Примена неписаног полицијског права огледа се и у *старању о сигурности државе*, које спада у дужност политичке, или тако зване *тајне полиције*. Примена његова у овој врсти полицијске делатности оправдава се потпуно *нужном друштвеном одбраном*.

И у овим случајевима, кад су јавни ред и сигурност грађана угрожени демонстрацијама и побунама, органи полицијски, надлежни да васпоставе ред, неће се задрвољити само тиме да ухапсе неколицину изгредника, већ ће употребити сва могућа средства, па и силу ако је то потребно, да растерају руљу и поврате потребан ред, не обзирући се при овом много на писане полицијске прописе.

Ови примери довољно доказују, да поред писаног полицијског права постоји и неписано, а оба ова права имају свој корен и основ у *нужној одбрани*, која се мора признати друштву онако исто као и *појединцима*.

Свеколика материја, која долази у обим полицијског делања, може се поделити на две главне групе: *полицију превентивну* и *полицију репресивну*.

У надлежност *превентивне полиције* спадају све оне мере, које имају за задатак да спрече повреду полицијских прописа, да одрже јавни ред и заштите имовину и здравље грађана. Истраживања тајне полиције, било у материји општег права, било у материји политичкој; надзор над јавним животом, брига о здрављу,

надзор над пијацама, крчмама позориштима, пловидбом, пристаништима, саобраћајем у опште, становима за привремена преноћишта, железницама, сгранцима, разним приватним заводима, душевно оболелим и т. д. спада у надлежност превентивне полиције, која се обично назива *административном*, пошто дужност надзиравања припада искључиво полицијској администрацији.

Репресивна полиција, напротив, јесте скуп полицијских операција, које имају за задатак: било констатовање полицијских повреда, било истраживање и предавање правди њихових учинилаца; са ових разлога, она се често пута назива и *судском полицијом*.

Што се тиче прецизног момента, у коме један посао прелази из области административне у област судске полиције, он је одређен кривичним поступком. То је моменат одређивања истражног судије, који има за последицу, да посао пренесе под директну и искључиву надлежност судске власти. На овом принципу почива судска и полицијска организација у Француској.

La Police, extrait du repertoire du droit administratif, Paris, 1905.

с француског,
Д. Ђ. Алипић.

ПОУКЕ И УПУТИ

Један случај из чл. 148. и 149. закона о општинама.

Надзорна власт уверивши се, да су председник Светозар Добричић и кмет општине даросавачке Радосав Ђирић у II степену сродства по тазбини, тражила је, у смислу чл. 146. закона о општинама, да општински одбор председника, као млађег по годинама, разреши од дужности.

Одбор није уважио овај захтев надзорне власти, те је она, с позивом на чл. 121., 122., 148., 149. и 152. закона о општинама, донела решење: да се председник разреши од дужности, и у исто време одредила вршиоца дужности, а прву одборску одлуку задржала од извршења. У исто време, на основу чл. 148. и 149. закона о општинама, тражила је, да се и председник и одборници разреши од дужности.

Овај захтев усвојио је и министар унутрашњих дела, и у том смислу учинио предлог Државном Савету.

Државни Савет није усвојио овај захтев зато, што је непосредна надзорна власт у решењу свом захтевала од одбора општинског, да на место разрешеног председника одреди једног члана суда, који би имао да прихвати дужност председниковоу. Међутим, по јасној одредби чл. 148. закона о општинама, она је могла, да захтева од одбора, да *он из своје средине* изабере једно лице, које ће до новог избора да врши дужност председника. Па када је одбор одбио да изврши овакав незаконити захтев надзорне власти,

онда ни за себе није могао да створи услов из чл. 149. закона о општинама.

Одлука Државног Савета од 22. августа 1906. год. № 5236.

Примедбе министра финансија на средње буџете обавезне су и пуноважне по чл. 29. закона о окружним, средњим и општинским буџетима.

Скупштина среза п....., на основу чл. 15. закона о уређењу округа и срезова, у вези са чланом 131. истог закона одобрила је средњи буџет за 1906. годину по коме је за покриће средњих издатака утврђена стопа приреза 6%.

Доцније, а за подмирење нових појављених средњих потреба, средња Скупштина донесе одлуку о накнадном кредиту, па је ту своју одлуку, у смислу прописа чл. 136. и 155. закона о уређењу округа и срезова, послала на одобрење министру финансија, уз коју је придружила и раније одобрени буџет.

Министар финансија тим поводом узео је у оцену и сам буџет, па је неке позиције смањено, а неке сасвим укинуо.

Средњи одбор нашао је, да је одлука о буџету извршна и да се министар финансија ненадлежно упустио у њено расматрање, јер по закону нема права да позиције расхода смањује, ако прирез не прелази 20%. С тога је одбор изјавио жалбу Државном Савету.

Државни Савет нашао је: да су примедбе министрове, према чл. 29. закона о окружним, средњим и општинским буџетима, обавезне и пуноважне, па је жалбу одбацио као ненадлежној власти поднесенеу.

Одлука од 22. августа 1906. године № 5234. М. В.

Подизање калдрме испред приватних имања општина* не може чинити на трошак сопственика, док се претходно са њиме не споразуме.

Суд општине варошице О., на основу одборске одлуке од 10. маја 1889. год. № 863., извршио је калдрмисање улице у којој се налази и имање М. К., пензионера, са киме није учињен никакав споразум о подизању калдрме испред његовог имања. Кад му је општ. суд затражио 1174·01 динара, колико износи вредност калдрме пред његовим имањем, он није хтео на леп начин платити, те је суд општински донео решење 26. септембра 1890 год. Бр. 570., да се та сума наплати егзекутивним путем из прихода његовог имања, што је и учињено.

М. К. тражио је да му општина О. врати неумесно наплаћених му 1174·01 дин., али од тог тражења одбијен је и последњим решењем средње власти од 2. јула 1904. год. Бр. 7076., које је одобрило начелство окружно решењем од 2. септембра 1904. год. Бр. 10.455., а ово опет одобрио министар унутрашњих дела сво-

јим решењем од 7. јануара 1905. год. ПБр. 33.734/904.

По жалби жалиочевој, Државни Савет примедбом својом од 12. маја 1906. год. Бр. 3792. нашао је да решење министрово не одговара закону из ових разлога.

Примедбама Државног Савета од 3. децембра 1899. г. Бр. 4981., поништено је решење министра унутрашњих дела од 13. новембра 1898 г. ПБр. 24.169., којим су била одобрена решења начелства Бр. 4596/98 и начелника ср. Бр. 2765/96 год., којима је одобрена одлука суда општине о... од 28. септембра 1890. Бр. 570., по којој се од жалитеља тражи 1174. о. г. дин., за направљену калдрму испред његовог имања у О.

Овим примедбама саветским констатовано је: да ни тачка 9. чл. 70. зак. о општ. од 1889 г., ни закон о местима, нису давали могућност општинској власти, да без пристанка и споразума са сопствеником, о његовом трошку подиже калдрму испред његовог имања. Такође, да није било места ни позивању на највишу уредбу од 14. марта 1860 г. ВБр. 564, јер се она односи само на грађење калдрме у Београду. Ове саветске примедбе усвојио је министар у смислу чл. 47, онда важећег саветског пословника, и у цели њиховог извршења дао нужно упутство полицијској власти. Ну начелник средњи није поступио по овим саветским примедбама, већ је решењем својим од 2. јула 1904. Бр. 7076., које је одобрено решењем начелства Бр. 10 455/904 и ожалобеним решењем министровим, одбио жалитеља од тражења, из разлога: што у времену када одбор општински (10. маја 1889 г. Бр. 863.) донесе своју одлуку о калдрмисању улице и начину исплате трошка за ове, није важио закон о општинама од 25. новембра 1889. г., на који је се полицијска власт позвала, и на коме је Државни Савет засновао своје примедбе, већ закон о општинама од 1866. г., који је другим ставом т. 7. чл. 66. давао могућност општинском одбору да са општ. судом разрезује терете који на појединце у њиховој општини падају а клоне се на корист општинских интереса, и да је така одлука по чл. 16. истог закона постала извршном.

Државни Савет налази, да стоји факт, да је у времену донесене одлуке одбора општинског од 10. маја 1889. г., важио закон о општинама од 1889. г., али ни по овом закону, на име по т. 7. чл. 66. општинска власт није имала могућности да без пристанка и споразума са сопствеником имања, о његовом трошку подиже калдрму испред његовог имања, те да би се прирези и други терети на поједине грађане могли разрезати. Међутим, као што је напред поменути саветским примедбама констатовано, такво овлашћење законско није постојало у времену донесене одлуке суда и одбора општинског за калдрмисање улице.¹

С овим посматрањем Државног Савета сложио се министар унутрашњих дела у колико се оно односи на изнесена факта, али је налазио, да је његово решење ПБр. 33.734/404. ипак правилно, са ових

разлога: што општина има права по § 465 т. 3. грађ. суд. пост. на наплату накнаде трошка за подигнуту калдрму испред имања жалиочевог, кад је о подизању калдрме претходно донесена одлука одбора општинског, и што се оваква питања, изузимајући варош Београд, регулишу једино по изведеном пропису законском (т. 3. § 465. грађ. суд. пост.)

Али, Државни Савет остао је при својој посматрању, и одлуком својом од 19. маја 1906. г. Бр. 3954. поништио је решење министрово.

В. В. Н.

ПОУКЕ И ОБАВЕШТЕЊА

Учињена су нам ова питања:

I.

Суд општине трновачке у срезу тимочком, актом својим од 21. ов. месеца ове год. Бр. 988, пита:

»По члану 3. закона о општинским копчевима, мора свака пореска глава дати редовног улога по 90 килограма кукуруза, без процента 30%, на име кошевске хране.

У овој општини има неколико приновљених глава, које нису дале свој улог на време, него дугују за 3—4 године.

Питање је сада, да ли ће се од њих узимати и 30% односно 8% процента, при пријему хране, сматрајући их као зајмопримце, или ће се они сматрати да дају свој редован улог и примати храна без процента.

Како у овој општини има више овакових случајева, а сада се, пак, храна мора прикупити безусловно јер је година плодна, то се моли уредништво за што скорије обавештење.¹

— На ово питање одговарамо:

Од сваке приновљене пореске главе, требало је узети одговарајућу количину хране за општински кош још у оној години, у којој је та глава приновљена.

Ако она то није дала добровољно, на општини је лежала дужност, да јој то узме принудним путем.

Кад је општина пропустила да изврши ову дужност принудне наплате у своје време, она не може отуда извести за себе право, да при узимању хране наплаћује проценат, кад се по чл. 3. поменутога закона, улог даје без икаквих додатака.

На овај нов улог признаће се рачунополагачу у идућој години проценат у смислу чл. 20. закона о копчевима.

Само кад храну враћају они, који су је узели на зајам, додаваће још на име процента код кукуруза 30% а код стрмних — белих — жита по 8%, на име сасушивања и растура у смислу чл. 25. поменутога закона, јер се претпоставља, да су они и позајмили суду храну.

II.

Суд општине рибарске у срезу хомољском, актом својим од 10. ов. месеца Бр. 1037, пита:

¹ Ово се не односи на варош Београд, пошто је питање о његовој калдрми регулисано уредбом од 14. марта 1861. г. ВБр. 564 и грађевинским законом за варош Београд.

»Чл. 97. тачком 1. закона о општинама, ставља се у дужност општинском суду, да општинска имана убаштину у року од 3 године.

Како и ова општина има своје имање — утрину — одбор овоопштински донео је одлуку, коју је одобрила и надлежна власт, којим се суду ставља у дужност, да убаштињење одмах изврши, како би се избегле последице чл. 177. зак. о општинама.

Суд би сад одмах приступио послу око убаштињења, али су на сметњи њих 50—60 грађана, који су приграбили по што шта од утрине, те сада прво треба расправити то питање.

Како су, међу тим, они ово заузеће учинили пре годину дана, те нема места примени § 375. а крив. закона, јер су им кривице по § 396. поменутога закона застариле, то би их требало упутити редовним грађанским судовима, а то би отишло далеко.

Стојећи, овако, пред овом незгодом, суд и одбор ове општине носе се мишљу, т. ј. ако се има законског ослоња, да ову утрину поделе равноправно целом селу.

Част је овом суду умолити уредништво за објашњење: да ли ова подела може бити или не, и ако може то на који начин?»

— На ово питање одговарамо:

Укидањем шумске уредбе од 4. априла 1861. године КВБр. 732. СБр. 468, којом је било регулисано питање о утринима, општинске су утрине постале предмет честога расправљања и растрзања.

Тако, општине су налазиле, да је то апсолутна својина општинска, па су или ове делиле својим грађанима, или их претварале у зиратна земљишта, па онда издавале под закуп, те тако увећале своје буџетске приходе.

Међутим, такво поступање у основи је противно и самој намени утрине и задатку који оне имају да подмире, а и самим законима, који за сада макар и узгредно додирују то питање.

Јер, не може никоме бити странао, да су утрине један од првих услова за подизање и одржавање сточарства, и да су, по томе, неопходно потребне све дотле, докле Србија не нађе разлога, да сточарству претпостави које корисније и напредније државно газдинство и подужеће.

Из тих је разлога, несумњиво, држава и ставила општинске утрине под заштиту своју законом од 7. марта 1858. године ВБр. 254, условљавајући, да отуђивање ових, бар путем спора, не може никако бити без учешћа државе.

Слично ограничење држава је учинила и чл. 12. закона о непосредном порезу, задржавајући себи право, да општинске утрине узме у своје руке, ако би општине биле немоћне да плаћају порез на ове; а задржала је, на послетку, и право надзора за отуђивање општинских непокретних имања у опште, чл. 33. тач. 11 става другог закона о општинама.

Према свему овоме, општине немају права на поделу утрине без дозволе државних власти, а ове ће је дати само онда и тада, кад то неће бити штетно и за

интересе опште и за интересе самих мештана, који се много пута превиђају и не схвата прави значај њихов, имајући пред очима варљиву и незнатну корист од деобе утрине.

III.

Суд општине доњо-матејевачке, актом својим од 18. септембра ове год. Бр. 1430, пита:

»Пресудом овога суда од 22. јуна ове год. Бр. 956, осуђено је извесно лице да плати 176 динара, поред осталих трошкова, своје повериоцу по облигацији.

Против ове пресуде осуђени је изјавио жалбу првостепеном суду.

Та жалба примљена је и заведена код првостепеног суда 18. јула, али је суд тек 2-ог пролшког месеца (септембра) донео своје решење, којим поменути пресуду поништава и наређује поновно суђење.

Како се по § 16 а) грађ. суд. поступка жалбе на пресуде и решења општинских судова имају разматрати и решити најдаље за 20 дана, а овде је, међутим као што се види, протекло 45 дана, то настаје питање: да ли је одлука првост. суда, донесена после рока предвиђеног § 16 под а, у опште законита и обвезна за општински суд, и да ли пресуда општ. суда није постала извршном чим је протекло 20 дана од изјављене жалбе.

Ако је пресуда извршна, а суд је, међутим, наредио да се друга донесе, шта ће се у том случају радити?»

— На ово питање одговарамо:

Истина у § 16 под а, грађ. суд. пост. стоји, да се пресуде и решења општинских судова имају разматрати и решити најдаље за 20 дана.

Али ни из овог законског наређења, у коме се само одређује једна дужност првостепених судова, нити из којег другог, не може се извести закључак, да судови после тога рока од 20 дана не могу више решавати по овим стварима, и да су одлуке нижих судова по томе извршне.

Не, то се не може нарочито извести ни по томе, што се у § 20 под а, ставу 3. јасно одређује, шта бива кад суд неће да реши какву ствар у року, предвиђеном § 16 а, те се тако искључује свако двоумљење о праву првост. судова, да донесе одлуке и после горњег рока.

Према овоме, пресуда тога суда није извршна, и како је она још и поништена, суд мора да уђе у ново суђење и донесе другу, ако неће да даје противразлоге у смислу § 20 под б. грађ. суд. поступка.

IV.

Суд општине селачке у срезу тимочком, актом својим од 14. ов. м-ца Бр. 1384, пита:

»Извесно лице из ове општине, пресудом овога суда од 28. септембра 1905. год. Бр. 1470, кажњено је за истуђну шумску кривицу и осуђено на накнаду штете.

Казну је платило и пола штете, а пола још није.

По чл. 110 зак. о шумама, тражење накнаде штете, учињене шумском кривицом, застарева за три године а *истуђном* за годину дана, од кад је штета учињена.

Кад штета по пресуди није сва исплаћена, а прошла је година дана од кад је учињена, то се моли уредништво за обавештење: да ли је штета застарела или није кад о њој већ постоји пресуда?»

— На ово питање одговарамо:

У чл. 110 зак. о шумама, говори се о роковима, у којима се накнада штете може у опште тражити.

А кад је ова на време тражена и утврђена пресудом, онда за њу не важе рокови из чл. 110, него се пресуда може извршити увек, кад само има могућности и од куда, све докле не би поступио случај § 930 а грађ. закона.

V.

Суд општине кршићске, актом својим од 24. овог месеца Бр. 1544, пита:

»Јанко Гавриловић из Јазовника има у задрузи једног сина од 18 год. и жену Савку, а нема више сем 3·81 хект. земље.

Његова жена Савка боловала је у окр. болници и сада се тражи од исте 62 дин. болничког трошка.

Моли се уредништво за обавештење:

Мора ли речени Јанко платити горњих 62 динара за своју жену; и хоће ли суд да узме у попис вишак земље реченог Јанка и продајом истог наплати тражени болнички трошак, пошто исти нема никакве друге покретности и живог мала.»

— На ово питање одговарамо:

Према распису г. министр. унутр. дела од 22. октобра 1898. г. ПБр. 10205. (Полицијски Зборник стр. 1383), болесничке трошкове плаћа сам болесник или његова родбина и задруга, ако није сиромашног стања.

У случајима, пак, кад је болесниково — или његове задруге — имовно стање толико слабо, да би егzekутивна наплата болничког трошка нанела осетне штете њиховом имовном стању, Министар унутрашњих дела може по њиховим нарочитим молбама, решити: да учињени трошак пкдне на терет савитетског фонда.

Према томе Јанку не остаје ништа друго, него да се обрати г. Министру са молбом, да га ослободи овога плаћања.

ИЗ СТРАНОГ СВЕТА

Нове злочиначке и вараличке мајсторје. — У једној од последњих свезака Гросовог »Архива за криминалну антропологију и криминалистику,« д-р Ханс Шнајкарт, криминални полицијски комесар у Берлину, изнео је своје забелешке о најновијим мајсторијама, којима се служе злочинци да би само дошли до средстава за свој опстанак. Не само ради њихове интересантности, већ ћемо ове примере изнети и тога ради, да би се и наша лаковерна и наивна публика могла чувати сличних случајева.

У последње време десило се много случајева, да су се више младића и њихових пријатеља девојака представљали по великим трговинама са оделом као кројачи и кројачице; молили су да раде одела код својих кућа, означавајући за своје станове куће у које никад нису ни привирили. Трговцима је, поред радничких књига, изгледало да су се довољно легитимисали (а и иначе су умели да оставе добар упечаток на човека), и давали су им штофове ради израде одела. Ови су, разуме се, одмах носили штофове својим јатацима и тамо их продавали или залагали.

*

Варалица заређа код чланова извесног друштва за помоћ у случајевима смрти, и затражи од њих легитимационе књижице, пошто, према решењу друштвене управе, имају да се у њима изврше извесне измене. Са тако добијеном књижицом оде у радњу са мртвачком спремом и јави, да је сопственик књижице умро, и да он има да се постара о његовом погребу; али пошто том приликом има и на другим местима да буде изложен неким издацима новаца, за шта му новчана средства не достижу, умоли он трговца за зајам, који ће му двоструко исплатити, чим од друштва изузме потребни трошак.

*

Какав швиндлер купи подоста књига без вредности, или до њих дође крађом или преваром, завије их лепо у један пакет и запечати; за тим са рачуном у коме је означено да се изврши одмах исплата по пријему пакета, одлази родбини извесног „поручиоца“ књига. Да би био сигурнији у свој варалачки успех, употребљава и телефон, јављајући се под именом извесне личности, која извештава своју родбину, да донесену књижевну квиту одмах исплати чим је добије са књигама. Успех у томе начину варалачтва редовно зависи од тога, ако се варалица тачно распитао о приликама и односима у породици коју хоће да превари, а нарочито, ако се добро увери о одсуству и евентуалном бављењу „поручиоца.“

*

У близини берлинског универзитета два „студента“ траже стан са пансионом. Докле их сопственица стана води кроз обе собе да би показала сву удобност стана, за све то време говори с њом само један „студент“, те тако одвраћа пажњу газдарице од његовога пратиоца, који у том тражи мање драгоцености и неопажено их трпа у џепове. Ако му је то пошло за руком, ђутљиви пратилац — као „знак прекида погодбе“ — вади сат из џепа и извињава се, да више ни једног минута дуже не сме остати, да не би задоцнио и изгубио час у школи. Одмах за тим и први „студент“ опрашта се са газдарицом са обећањем, да ће сутра опет доћи, те да утврде и остале појединости погодбе.

*

Издајући се као „ученица вештина“, једна млада дама разгледа одаје једнога стана. Са њом је у пратњи и њено ку-

ченце, које води на једној узици. Чим је у соби приметила какву драгоценост, која би се лако могла придићи (џепни сат, накит, новац итд.), псетанце њено постане врло немирно и скрене на себе пажњу сопственице стана те тако створи прилику за крађу. Ако јој је „посао“ пошао за руком, њој се „случајно“ отргне псетанце са узице и побегне; то је онда згодна прилика, да се и она извини и опрости са газдарицом, да би могла стићи своје псетанце, које необично воли. — Како се све могу дресирати пси да послуже у злочиначким смеровима, изнећемо у доцнијим примерима.

*

Као да је послан од стране једног официра, представи се газдарици један човек, да хоће да узме под кирију једну намештену собу за официра. После уобичајених погодаба и стављених услова, варалица одлази и после извесног времена враћа се и доноси једно писмо од господина официра, у коме овај пристаје на цену за кирију, и утврђује погодбу за становање. Сем тога у писму официр извештава газдарицу, да је опуномоћио свога „слугу“, да му може уредити све што треба у соби и друге неке ситнице. Сва сретна, што је нашла тако доброг кирајнију, богатог официра, газдарица, на предлог „слуге официревог“, хоће да купи још неке ситнице за намештену собу, даје за ту набавку новац „слузи“, и он, разуме се, оде да се никад више и не врати.

*

Пекарски калфа В. полазио је из Берлина и хтео је да иде кроз Фридрихову улицу на железничку станицу, да после отпутује за Тиринген. На углу ловачке улице придружи му се бивши артист К., представљајући му се, како је и он пошао на железничку станицу. У путу им приђе један трећи човек и упита их где има каква радња која прима драгоцености у залогу, пошто је у новчаној неприлици, те мора да заложу један бриљантски прстен. Тада се В-ов пратилац препоручи као добар познавалац златних ствари и драгог камења, те му пође за руком, да наговори В.-а, да му позајми за куповину прстена 30 марака, и то за прстен који, брат брату, вреди 200 марака. Као залогу даде К. не арском калфи тај прстен и обојица уговоривше време и место где ће се доцније састати, да К. исплати залогу и добије тај прстен. Међутим је онај трећи отишао са 30 марака, а то је ускоро учинио и К. Чим је дошао на железничку станицу, неколико људи које је В. питао о вредности прстена, објаснило му је, да је жртва познатих варалица под именом „непери“, којима посао у Берлину иде врло добро од руке.

*

По гостионицама и кафанама долазе страни, добро и елегантно обучени гости, направе незнатне цехове, и кад дође плаћање, они саопште гостионичару, да су заборавили новчаник у другом капуту. Најзад, да не би било речи, замоле гостионичара, да им за залогу њиховог дра-

гоценог џепног сата даду 20—30 марака; дакле траже тако нешто обично, што им се у већини случајева даје. Тек после неколико дана примети зајмодавац, да је жртва швиндлераја и да је добио у залогу тако звани „Herreuhlg“, који у најбољу руку вреди десетак марака.

*

Један млад човек имао је велику наклоност, да се појављује у униформи државног шумарског чиновника, и да у његовом својству врши дужност по друмовима и парковима. Он је бележио у своју „званичну“ књижицу велосипедисте, које су се возиле по „забрањеној стази“, за тим љубавне парове и друге личности, које су ма каквим држањем и понашањем долазиле у опреку са јавним редом. Он их је пуштао, опраштао им казну и ослободио свих других непријатности чим су му дали извесну „откупну суму“. Разуме се, да тај посао није могао дуго да остане незапажен од стране полицијских органа.

Д. В. Б.

СЛУЖБЕНЕ ОБЈАВЕ

ТРАЖЕ СЕ

Милан Вуловић, пекарски продавац из Београда, који одговара због извесне кривиче код кварта налилуског Управе града Београда, налази се у бегству. Милан је стар 23 године, висок 160 см., средње развијености, смеђе косе и бркова, очију граорастих, на једној руци имарану, као и трагове од извршене операције, у обичном је цивилном оделу. Наређује се свима полицијским и општинским властима да Милана потраже и нађеног спроведу налилуском кварту с позивом на Бр. 13359.

Радована Чумића, бив. трговачког помоћника, родом из Г. Трешњевице, среза јасеничког округа крагујевачког, који одговара код кварта теразијског Управе града Београда због извршене преваре, тражи исти квартал. Радованов лични опис непознат је. Позивају се све полицијске и општинске власти да учине потребно трагање за Радованом и у случају проналаска, да га спроведу поменутом кварту с позивом на Бр. 8103.

ПОТЕРЕ

Младен Вукадиновић, слуга, из Ниша стар 17 год., повисок, црномањаст, у оделу штофаном, решењем кварта врачарског од 22. пр. месеца Бр. 12371 стављен је под кривичну истрагу и у притвор због опасне крађе. Младен је 21. пр. м ца побегао из дворишта кварта врачарског, те га с тога треба живо потражити, и пронађеног стражарно спровести поменутом кварту, или Управи града Београда с позивом на акт Бр. 34654.

Милан Јанковић, родом из Винковаца у Славонији и бив. осуђеник пожаревачког казненог завода, побегао је са осуде 25. пр. месеца. Бегунац је стар 23 год., средњег стаса, косе, обрва и очију смеђих, коса му је почела опадати. Треба га најенергијачије потражити, и пронађеног спровести Управи пожаревачког казненог завода. — УБр. 35226.

Ноћу између 26. и 27. пр. м-ца три непозната зликовца напали су на Жику Милошевића, воденичара из Извора, среза парафинског и отели му 25 динара у новцу и један револвер. Нападнути је овом приликом лако повређен; нападаче не познаје; вели да је једног од њих ујео за прст. Начелник среза парафинског депешом Бр. 1896 моли све полицијске власти, да за разбојницима најенергичније трагају. ПБр. 20567.

Непознати крадљивац украо је 25. пр. месеца г. Гавриловићу, пензионару из Београда ове ствари: један женски златан прстен са три дијаманта, у облику детелине, један мушки златан прстен са два дијамантска камена и један мушки златан прстен са зеленом граном, на којој су два рубина. Позивају се све полицијске и општинске власти да за крадљивцем и покрађом живо трагају, а приватна лица, нарочито јувелири, умољавају се, да на појаву покраденог прстења обрате нарочиту пажњу. УБр. 35544.

Крађа стоке. Непознати крадљивци ноћу између 25. и 26. пр. м-ца украли су једног коња Луки Милутиновићу, баштовану из Чачка, са нашњака атара општине чачанске. Коњ је матор 10 година, длаке врране, на челу цваст, а у десно око чакараст. Препоручује се свима полицијским и општинским властима да обрате пажњу, како на проналазак крадљивца, тако и на покрађу, и да о резултату трагања известе начелство округа чачанског с позивом на акт Бр. 10179.

Бушер Шарл — Август — Пол, банкарски чиновник из Париза проневерио је 22.000 динара и 13. пр. м-ца (по новом) побегао је у свет. Бушер је рођен у Безансону 7. октобра 1869. год., висок је 1 м. 76., косе и обрва уга-



ситих, чела висока, носа обична, браде шпичасте, веома је кратковид и с тога увек носи цвикер. На случај бегунчеве појаве у Србији, треба га ухватити, претрести и притворити, па о свему томе одмах известити Управу града Београда. За ово моли париска полиција расписом Бр. 62657.

Слав Чакаров, из Котела и Јанко Костадинов — Волаков, из Трнова, бив. поштански чиновници у Бугарској, за које смо у прошлом броју јавили да су проневерили 190.000 лева у бугарским новчаницама и побегли у иностранство, нису ни до данас пронађени, па с

тога им, а на молбу олд. бугарске дипломатске агенције, доносимо фотографије, и понова скрећемо пажњу свима полицијским и општинским властима на појаву ових дроких дефрауданата. Чакаров је стар 23 године, средњег је раста, малих бркова, нежног лица, косе плаве, очију граорастих, крупног гласа, говори по мало француски. Костадинов је стар 27 година,

вести начелнику среском у Аранђеловац с позивом на Бр. 19222. — УБр. 35005.

Тихомир Ђорђевић, који се издаје и под именом Јакомир Миливојевић, земљоделац из Леновца, који је решењем зајечарскога првостепеног суда од 16. пр. месеца стављен под поротни суд и у притвор због опасне крађе, побегао је из притвора среза зајечарскога. Нека



Чакаров

Костадинов

раста такође средњег, косе и бркова црних, на челу има једну белугу. Дефрауданте, на случај проналаска, треба претрести, па о томе одмах известити министарство унутрашњих дела с позивом на ПБр. 19943. Према накнадном извештају они су проневерили 343.300 лева.

Стојан Ђорђевић, пекар из Сурдулице, у срезу масурничком, одговара за разбојништво извршено над Томом Топаловићем, трговцем из Сурдулице, па пошто је узет на одговор побегао је незнао куда. Стојан је стар 24 године, висок, црномањаст, косав у сељачком оделу, на глави има шајкачу, а на ногама опанке. Начелство окр. врањског, актом Бр. 13821 наређује трагање за Стојаном, с тим, да се о резултату трагања поднесе извештај.

Непознати допови, по свој прилици скитачки цигани, ноћу између 23. и 24. пр. месеца, у пролазу кроз село Липовац, среза јасеничког округа крагујевачког, извршили су ове крађе: Илији Јевтићу, кобицу са ждребетом, матору 7 год., длаке доратисте са жигом «К»; Николи Гавриловићу, два пара коњских и воловских улара и једну узду, и Алекси Аврамовићу капеле са коњских кола, сикиру и једну врећу. За крадљивцима и покрађом наређује се тражење. Пронађене крадљивце треба спро-

га све полицијске и општинске власти најживље потраже и пронађеног под јаком стражом упуте првостепеном зајечарском суду с позивом на Бр. 16470.

Анастас С. Стефановић, земљоделац из Дреновца у срезу пчињском, 26. пр. м-ца убио је из револвера Љубицу С. Спасића, тамошњу, па по извршеном делу побегао. Анастас је стар 35 година, средњег стаса, црномањаст, црне косе, брија се, на себи има чакшире и гуњче, а на ногама опанке. Наређује се најживље трагање за одбеглим зликовцем, с тим, да се о резултату трагања известе начелник среза пчињског с позивом на депешу Бр. 16715.

Коста Илић, скитница, који се представља као техничар, извршио је две истушне крађе у Београду, па побегао. Коста је стар 30 година, омален, сув, црномањаст, разбарушене косе и бркова, у старом поабаном оделу, на ногама носи платнене шарене ципеле. Пронађеног ваља спровести кварту теразијском Управе града Београда с позивом на акт Бр. 5700.

Престала је потреба за тражењем Војислава Тијанића, књиговесца, пошто се сам јавио Управи града Београда.